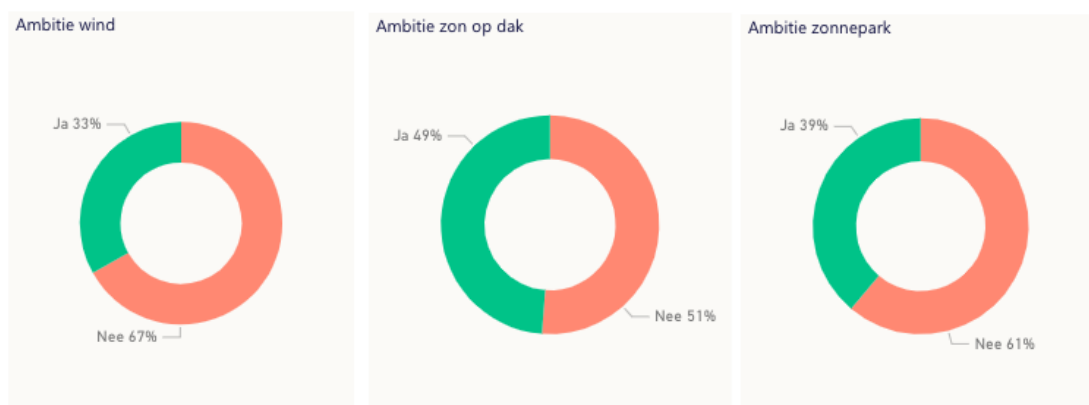

Gemeenten hebben hoge ambities met de energietransitie

Gemeenten hebben hoge ambities met betrekking tot duurzaamheid. Zo willen 141 gemeenten energieneutraal worden en zetten 91 gemeenten al in op klimaatneutraliteit. Dat blijkt uit een analyse van alle coalitieakkoorden die BMC in opdracht van Nuon heeft uitgevoerd naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.

De meeste gemeenten hebben ambities over concrete toepassing van duurzame technieken

Hoewel de coalitieakkoorden in Nederland vooral op hoofdlijnen zijn geformuleerd, bevat ongeveer de helft van de akkoorden ambities op het gebied van concrete technieken zoals wind, zon op dak of zonneparken op land. Onderstaande figuren bieden inzicht naar de ambities per concrete techniek.

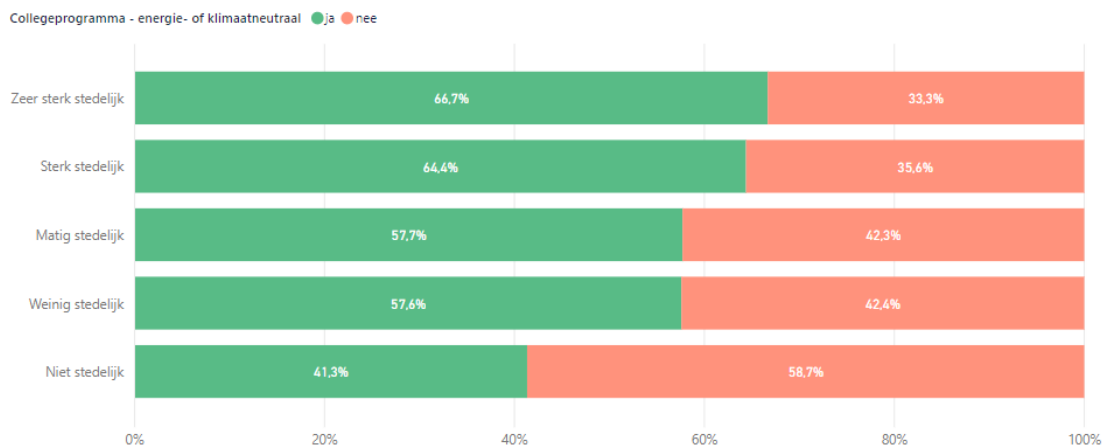

Wind op land vormt grootste uitdaging

De ruimtelijke inpasbaarheid van de ambities is één van de uitdagingen bij het realiseren van de energietransitie. Duurzame energieopwekking vraagt meer fysieke ruimte dan fossiele energieopwekking. Dat is een ruimtelijke inpassingsvraag. Uit het onderzoek blijkt dat de grootste uitdaging ligt bij wind op land. Bijna 13% van de gemeenten spreekt uit, tegenstander te zijn van wind op land. Gebrek aan draagvlak of aantasting natuur en landbouwgrond worden daarbij genoemd als overwegingen. Circa 2% van de gemeenten spreekt zich uit tegen grondgebonden zonneparken. Dit terwijl voor dezelfde hoeveelheid geïnstalleerd vermogen veel meer oppervlakte nodig is als men dit met zonnepanelen inricht dan met windturbines.

Aanzienlijke regionale verschillen

In het onderzoek is ook gekeken naar de verschillen tussen de gemeenten op basis van stedelijkheid. De (zeer) stedelijke gemeenten noemen vaker een ambitie ten aanzien van de energie- en klimaatneutraliteit dan weinig- en niet-stedelijke gemeenten (respectievelijk 67% en 64% tegenover 58% en 41%). Bij de realisatie van de energietransitie zijn stedelijke en niet-stedelijke gebieden nauw met elkaar verbonden. Restwarmte uit de stedelijke gebieden kan ingezet worden voor de verduurzaming van kassen in het landelijke gebied. En wind in de meer open gebieden kan voorzien in de energie van de stedelijke gebieden. Het synchroniseren van deze gebiedsopgaven is de belangrijkste uitdaging voor de Regionale Energie Strategieën die in het verlengde van het Nationale Klimaatakkoord worden opgesteld.

Reflectie BMC: behoefte aan meer samenwerkingskracht

Vanuit het Klimaatakkoord zijn doelstellingen geformuleerd op het niveau van sectoren (industrie, gebouwde omgeving, etc.). De ontwikkelde structuren van overlegtafels sluiten daar ook bij aan. Uit de analyse van de coalitieakkoorden blijkt dat de sectoren op het decentrale niveau nauw met elkaar verbonden zijn. Ook op projectniveau zien we dat projecten vanuit de ene 'tafel' een grote investering vragen van partijen van een andere 'tafel'. De sectorale doelen en structuren matchen daarmee niet met de lokale en regionale praktijk.

De Regionale Energie Strategieën (RES'en) vormen het belangrijkste integrerende instrument waarmee over de 'tafels' heen wordt gedacht. Voorsnog ontbreekt het echter aan georganiseerde doorzettingskracht om via de RES'en de sectoroverschrijdende opgaven en onderliggende projectvoorstellen te synchroniseren. Daarmee dreigen de RES'en zich volgens BMC te ontwikkelen tot een gemankeerd instrument. Belangrijk is dat strategievorming vanaf nu gelijk op loopt met het versterken van de sectoroverschrijdende samenwerkingskracht. En dat de afspraken ook synchroniseren met de nationale, provinciale en lokale omgevingsvisies.

Toelichting op de opdracht

In opdracht van Nuon heeft BMC bijna alle coalitieakkoorden en beleidsplannen van gemeenten geanalyseerd op de doelstellingen ten aanzien van klimaat en energie. De focus lag daarbij op de ambities op het gebied van wind, zon op daken en grondgebonden zonneparken. Voor het onderzoek analyseerde BMC de coalitieakkoorden en plannen van 371 gemeenten. De verantwoordelijkheid voor de reflectie op de uitkomsten in dit artikel berust bij BMC.

Meer informatie

Neem in het kader van vraagstukken rondom de energietransitie contact op met Joris Stok, partner Ruimte bij BMC via joris.stok@bmc.nl of 06 - 13 24 65 02.

Joris Stok
partner Ruimte

www.bmc.nl